

Sygn. akt V GC 583/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2014 r.

Sąd Rejonowy w J. V Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Skowron
Protokolant:	st. sekr. sądowy Marzenna Ornaf

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2014 r. w J.

na rozprawie

sprawy z powództwa **G. C.**

przeciwko **M. W.**

o zapłatę 59 194,42 zł

na skutek sprzeciwu pozwanego od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w J. z dnia 11.04.2013 r. sygn. akt V GC 636/12

I. wyrok zaoczny utrzymuje w mocy w części tj. co do kwoty 32.474,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 09.06.2012 r. do dnia zapłaty oraz utrzymuje w mocy w części w zakresie kosztów postępowania w kwocie 3.617,35 zł,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 2.293,65 zł tytułem stosunkowego rozdzielenia kosztów postępowania.

Sygn. akt V GC 583/13

UZASADNIENIE

Powód G. C. w pozwie z dnia 22.11.2012 r. domagał się zasądzenia od pozwanego M. W. kwoty 59.194,42 zł tytułem odszkodowania za szkodę powstałą na skutek nieprawidłowych działań likwidatora spółki Biuro (...) sp. z o.o. w J., wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 09.06.2012 r. do dnia zapłaty. Nadto zgłosił żądanie zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w związku z nieprawidłowym działaniem likwidatora spółki (...) sp. z o.o. w J. poniósł szkodę, której wysokość stanowi sumę uiszczonych kwot na poczet umowy zawartej z ww. spółką, która uległa rozwiązaniu wobec odstąpienia od umowy przez powoda. Podał, że powoda i Biuro (...) sp. z o.o. w J. (dalej jako (...)) wiązała umowa o wykonanie dokumentacji projektowo kosztorysowej zespołu zabudowy mieszkaniowej na terenie oznaczonych działek gruntu w L.. Wykonanie zadania zostało podzielone na etapy, z którymi były powiązane płatności wynagrodzenia. W toku realizacji umowy powód uiszczył na rzecz ww. spółki łącznie kwotę 59.194,42 zł. Świadczenie zleceniobiorcy nie zostało zrealizowane w całości, albowiem nie został zakończony III etap zadania polegający na opracowaniu indywidualnych projektów budowlano-wykonawczych dla wszystkich

segmentów zabudowy szeregowej wraz z kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót w zakresie niezbędnym do złożenia wniosku o pozwolenie na budowę oraz opracowaniu projektów budowlano-wykonawczych sieci lub przyłączy wychodzących poza teren działki oraz dróg o nawierzchni utwardzonej wraz z kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót. Pozwany jako likwidator (...) zwrócił się o wyrażenie zgody na przeniesienie wykonania tej części zadania do wykonania przez (...) sp. z o.o. w J.. Powód wyraził na to zgodę. W międzyczasie spółka (...) podjęła czynności celem realizacji III etapu umowy, lecz ostatecznie nie doszło do wykonania zobowiązania w całości. Powód wskazał, że zwołał trójstronne spotkanie, jednak powód, spółka (...) i obecny pan A. D. (1) (już wówczas związany ze spółką (...)) nie doszli do porozumienia ani nie doszło do żadnych wiążących ustaleń. Powód domagał się przedstawienia dokumentu umowy zawartej pomiędzy (...) a (...) sp. z o.o. w sprawie przejęcia zobowiązania do wykonania, czemu zaprzeczała spółka (...). Pozwany jako likwidator (...), mimo wezwania pod rygorem odstąpienia od umowy, nie przedstawił żądanego dokumentu. Powód informował likwidatora o szacowanej wysokości szkody. Powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy pismem z dnia 25.05.2012 r. Powód podał, że postępowanie ugodowe w trybie art. 184 kpc również nie dało rezultatu. Powód uzyskał informację o wykreśleniu (...) z rejestru przedsiębiorców KRS.

Powód wskazał, że mimo zgłoszenia wierzytelności likwidatorowi nie została ona ujęta w planie likwidacyjnym i nie została podjęta uchwała wspólników w przedmiocie pokrycia tego długu likwidowanej spółki, albowiem likwidator nie poinformował o nim wspólników. Pozwany jako likwidator postanowił zakończyć likwidację spółki nie informując wspólników o zobowiązaniach spółki. Powód nie może uzyskać tytułu egzekucyjnego wobec (...) i stąd wynika odpowiedzialność odszkodowawcza likwidatora spółki. Powód wyraził stanowisko, że likwidacja spółki ma przede wszystkim na celu ochronę wierzycieli spółki następnie interesów wspólników i ostatecznie interesu spółki poprzez zakończenie jej funkcjonowania i bytu prawnego. Z istoty spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wierzyciel nie może sięgnąć do majątku osobistego wspólników, lecz tylko do majątku spółki i w zasadzie postępowanie likwidacyjne jest jedynym mechanizmem umożliwiającym zaspokojenie roszczeń spółki. Podniósł, że pozwany jako likwidator niezgodnie z przepisami art. 270-290 ksh przeprowadził likwidację spółki, albowiem nie wypełnił jej zobowiązań ani nie złożył do depozytu sądowego kwot niewymagalnych wierzytelności lub tych które są sporne (art. 282 § 1 ksh i art. 258 ksh). Powód wskazał, że na dzień dzisiejszy dysponuje niepełną dokumentacją, która dodatkowo z uwagi na upływ czasu straciła na znaczenie dla inwestycji i ważność. Zamierzony przez powoda cel umowy nie został osiągnięty, zatem powód odstąpił od umowy.

W dniu 11.04.2013 r. został wydany wyrok zaoczny w całości uwzględniający żądanie powoda. Wyrok ten został wydany pod sygn akt. V GC 636/12.

Następnie w dniu 23.09.2013 r. pozwany złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego. Postanowieniem z dnia 23.10.2013 r. sąd przywrócił pozwanemu termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego.

W przedmiotowym sprzeciwie pozwany wniósł o uchylenie wyroku zaocznego w całości i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego.

Pozwany w sprzeciwie podniósł zarzut przedawnienia roszczenia jako opartego na umowie z dnia 20.02.2008 r. w dacie 06.10.2010 r. tj. z upływem 2 lat od dnia kiedy dzieło miało być oddane oraz wskazał, że powyższego skutku nie niweczą późniejsze czynności spółki lub jej likwidatora. Pozwany podkreślił, że powód po upływie terminu do oddania dzieła nie monitorował o jego wykonanie. W toku zaś likwidacji pozwany zwrócił się do powoda z wnioskiem o przekazanie realizacji prac III etapu innemu wykonawcy i w piśmie szczegółowo określił kwotę wynagrodzenia odpowiadającemu tej pracy. Powód w dniu 07.02.2012 r. wyraził na to zgodę. Następnie niezrealizowana część zobowiązania oraz roszczenie o zapłatę za jego wykonanie zostały – w sposób ustny – przekazane przez pozwanego spółce (...). Pozwany wyraził stanowisko, że powód per facta coconcludentia wyraził zaakceptował przejęcie zobowiązania oraz przekazanie dokumentacji projektowej. Na etapie udzielenia pozwolenia na budowę, po umocowaniu przedstawiciela spółki (...) do zastępowania go w tym postępowaniu administracyjnym zaniechał usunięcia braków formalnych wniosku o wydanie takiego pozwolenia, co skutkowało pozostawieniem

go bez rozpoznania, choć nie zgłaszał zastrzeżeń co do dokumentacji projektowej załączonej do wniosku. W tych okolicznościach likwidator nie widział podstaw roszczeń powoda do spółki związanych z przedmiotowym zleceniem i stwierdził, że bezzasadne było odstąpienie od umowy przez powoda w dniu 25.05.2012 r. Pozwany zarzucił, że czynności w toku likwidacji spółki (...) sp. z o.o. w J. wykonał prawidłowo, zaś powód nie dokonał zgłoszenia wierzytelności w terminie do dnia 07.05.2012 r. - zgodnie z treścią i w terminie określonym w ogłoszeniu o otwarciu likwidacji zawartym w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Wierzytelność nie została zgłoszona i nie figurowała w księgach (...) sp. z o.o., zatem informacja o stanie sprawy nie była przekazana wspólnikom ani nie było podstaw do jej uwzględnienia w sprawozdaniu likwidatora. Odstąpienie od umowy nastąpiło w dniu 25.05.2012 r., zatem po zakończeniu likwidacji uchwałą wspólników podjętą dnia 08.05.2012 r.

Pozwany podkreślił, że I i II etap umowy został zrealizowany, zaś III – wykonany przez (...) sp. z o.o. w J.. Nadto na skutek przeniesienia zobowiązania do wykonania, pozwany utracił wszelkie roszczenia z tego tytułu do (...) sp. z o.o., które i tak były przedawnione i tym samym wobec likwidatora spółki. Wyraził także pogląd, że pozwany nie mógł wyrządzić powodowi szkody w postaci pozbawienia go możliwości zrealizowania roszczenia.

Odpowiadając na sprzeciw powód podtrzymał żądanie i wniósł o utrzymanie wyroku zaocznego w mocy w całości. Odnośnie zarzutu przedawnienia powód podniósł, że na podstawie zgodnego porozumienia stron po dacie 06.10.2008 r. strony dalej realizowały umowę, albowiem 01.11.2011 r. (...) sp. z o.o. podjęła dalsze czynności w wykonaniu umowy, nadto świadczą o tym również okoliczności związane z przeniesieniem wykonania zlecenia do spółki (...). Zgoda powoda na przeniesienie wykonania zadania oznaczała zaś akceptację dla podjęcia przez (...) działań w celu zmiany podmiotowej w dotychczasowym stosunku zobowiązaniowym. Do takiej zmiany jednak nie doszło, więc spółka (...) nie stała się stroną umowy z dnia 20.08.2008 r. Bezsprzeczne jest również, że żaden z faktycznych wykonawców umowy nie uzyskał dla powoda pozwolenia na budowę. Zaprzeczył braku współpracy z jego strony przy wykonaniu dzieła, zaś dowód w tym zakresie obciąża pozwanego jako twierdzącego. Powód zarzucił pozwanemu, że jako likwidator powinien był umowę rozwiązać, zwrócić zaliczki lub zabezpieczyć jej spłatę oraz, że w sprawozdaniu likwidacyjnym nieprawdziwie podał, że „wszystkie umowy zostały przeniesione do innych podmiotów. Podniósł także, że o roszczeniu powoda pozwany wiedział jako likwidator spółki z korespondencji z lat 2011-2012.

W dalszej wymianie pism pozwany zarzucił, że (...) sp. z o.o. była uprawniona do uzyskania wynagrodzenia za wykonanie I i II etapu umowy, zaś za III powód nie był zobowiązany do zapłaty za III etap zadania, albowiem wykonawca nie poniósł żadnych nakładów na wykonanie tych prac. Natomiast w razie zwłoki w wykonaniu przez (...) zobowiązania powód mógł przystąpić do realizacji przysługujących mu roszczeń. Przyznał, że (...) pozostawała w gotowości do wykonania pozostałej części umowy, jednak z dniem 21.10.2011 r. spółka została postawiona w stan likwidacji. Pozwany stwierdził także, że na zasadzie trójstronnego porozumienia na zasadzie art. 519 kc spółka (...) przejęła zobowiązanie i w ten sposób (...) została zwolniona z długu i powód utracił wszelkie roszczenia do niej. Zaś spółka (...) wykonywała III etap zadania, lecz zostało ono przerwane ze względu na zaniechanie kontynuacji inwestycji przez powoda w związku z dekoniunkturą na rynku nieruchomości. Przyczyny niewykonania umowy leżały, zdaniem pozwanego po stronie powoda niezależnie od tego czy wykonywała ją firma (...) czy A. – jako podwykonawca. Odnośnie oświadczenia o odstąpieniu od umowy pozwany zarzucił brak przesłanek z art. 491 kc. Dodatkowo pozwany zarzucił niewykazanie przesłanek z art. 293 ksh przez wykazanie szkody (wynikłej z niewykonania zobowiązania, o której nie może być mowy bo wynikało to z przyczyn leżących po stronie powoda) i winy likwidatora.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Bezsporne było, że w dniu 20.02.2008 r. doszło do zawarcia pomiędzy powodem G. C. a Biurem (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w J. umowy o dzieło polegającej na wykonaniu dokumentacji projektowo kosztorysowej zespołu zabudowy mieszkaniowej na terenie oznaczonych działek gruntu w L. za wynagrodzeniem 72.500 zł plus VAT (wówczas 22%) i w terminie 30 tygodni od dnia otrzymania przez wykonawcę podpisanej umowy. Zakres prac do wykonania oraz terminy wykonania zadań podzielonych na poszczególne etapy, związane również z wystawieniem faktur vat zostały określone harmonogramem w załączniku nr 2 do umowy, przy czym za I i II etap zadań ustalono kwotę 26.500 zł netto, zaś za III etap – 46.000 zł netto. Powód uiścił również zaliczkę w kwocie 15.000

zł netto (+ 22 % vat =18.300 zł brutto). Poszczególne etapy określone w harmonogramie miały być realizowane w następujących terminach liczonych od dnia podpisania umowy: I etap – 9 tygodni, II – 18 tygodni, III – 30 tygodni. Przy czym kompletna dokumentacja projektowo kosztorysowa z III etapu miała być opracowana w okresie 12 tygodni od otrzymania kompletu materiałów wyjściowych, zapewnionych przez zamawiającego.

Wykonanie prac zostało powierzone architektowi A. D. (1), który miał również upoważnienie do uzgadniania z zamawiającym warunków wykonywania prac oraz negocjowania zmian w umowie (§ 3 umowy). Podstawą rozliczeń miały być protokoły zdawczo-odbiorcze wykonanych prac oraz faktura vat (§ 5.1. umowy).

Termin wykonania prac został określony na 30 tygodni od dnia podpisania umowy z zastrzeżeniem zmiany terminu oddania dzieła w przypadkach:

- a/ nieterminowego dostarczenia lub zmiany terminu dostarczenia danych i materiałów do wykonania pracy,
- b/ rozszerzenia lub zmiany danych wyjściowych przez zamawiającego lub instytucje uzgadniające. (§ 6 umowy).

Wszelkie zmiany i uzupełnienia niniejszej umowy wymagały sporządzenia porozumienia dodatkowego podpisanego przez obie strony (§ 9.2. umowy).

/umowa z dnia 20.02.2008 r. wraz z aneksami i załącznikami k. 29-32, oferta k. 28/

Poza sporem pozostawała również okoliczność, że tak określony zakres umowy umożliwił powodowi wystąpienie z wnioskiem o wydanie pozwolenia na budowę. Strony nie zawarły w umowie dodatkowego zlecenia (...) do prowadzenia w postępowaniu administracyjnym sprawy o wydanie pozwolenia na budowę. W toku realizacji umowy na podstawie ustnej umowy w czerwcu 2011 r. i na podstawie udzielonych pełnomocnictw (...) wystąpiła z wnioskiem o udzielenie pozwolenia na budowę. Bezsporne było, że wniosek nie został uwzględniony z powodu stwierdzenia przez organ administracyjny braku odpowiedniego dostępu działek do drogi publicznej.

Dowód: zeznania świadków: L. W. (1) k. 199-202 i A. D. (1) k. 202-204, wyjaśnienia stron k. 212-214

Powód uiścił zaliczkę na poczet wynagrodzenia w kwocie 15.000 zł netto (18.300 zł) brutto.

/bezsporne, por. faktura vat nr (...) k. 33 i potwierdzenie operacji k. 34/

Bezsporne było również między stronami, że został wykonany I i II etap prac. Za ich wykonanie i przedstawienie powodowi jako zamawiającemu wraz z protokołami zdawczo-odbiorczymi (...) wystawiła faktury vat – zgodnie z harmonogramem prac według załącznika nr 2 do umowy i otrzymała wynagrodzenie w kwotach: 26.500 zł (32.330 zł) I etap i 4.500 zł (5.490 zł) II etap.

Dowód: faktura vat nr (...) wraz potwierdzeniem operacji k. 35-36 i protokół zdawczo- odbiorczy k. 41, faktura vat nr (...) wraz potwierdzeniem operacji k.37-38

Przy wykonywaniu dzieła od początku realizacji umowy jako podwykonawca brała udział spółka (...) sp. z o.o. w J. tj. jako projektant L. W. (1), będący współnikiem i członkiem zarządu spółki (...) sp. z o. o. w J..

A. D. (1) oraz L. W. (2), a także pani K. przed zawarciem umowy z dnia 20.02.2008 r. uczestniczyli na zasadzie wykonawstwa przez (...) sp. z o. o. oraz podwykonawstwa w opracowaniu koncepcji urbanistycznej zagospodarowania przedmiotowego terenu do planu zagospodarowania przestrzennego, obejmującego działki stanowiące własność powoda. Infrastruktura w terenie była znana pracownikom obu spółek.

Dowód: zeznania świadków A. D. (1) i L. W. (2) k. 199-204

W zakresie III etapu prac, obejmującego:

a/ indywidualne projekty budowlano-wykonawcze dla wszystkich segmentów zabudowy szeregowej wraz z kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót w zakresie niezbędnym do złożenia wniosku o pozwolenie na budowę,

b/ projekty budowlano- wykonawcze sieci lub przyłączy wychodzących poza teren działki nr (...) oraz dróg i nawierzchni utwardzonych wraz z kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót

zostały wykonane, zafakturowane i zapłacone przez powoda następujące zadania:

- naniesienie sieci wodno-kanalizacyjnych dla projektowanych budynków mieszkalnych w L., (pkt 2 etapu III),
- opracowanie mapy dla celów projektowych dot. budynków mieszkalnych oraz projekt jednego segmentu o charakterze pilotowym, ale bez kosztorysu oraz

dowód: faktura vat nr (...) z dnia 01.08.2008 r. k. 39 wraz z potwierdzeniem operacji k. 39-40, zeznania świadków A. D. (1) i L. W. (2) k. 199-204, wyjaśnienia stron k. 212-216

W toku wykonywania umowy pracownicy i podwykonawcy (...) sp. z o.o. oraz powód podejmowali czynności celem zapewnienia dostępu do drogi publicznej oraz połączenia z miejską siecią wodociągową i kanalizacji sanitarnej działkom należącym do powoda, albowiem stanowi to wymóg formalny wniosku o wydanie pozwolenia na budowę. W tym celu osoby te wielokrotnie uczestniczyły w spotkaniach odbywających się w Zarządzie Dróg Miejskich w L. oraz w Urzędzie Miasta z udziałem Prezydenta Miasta i Dyrektora (...). Uzgodnienia z organami administracji publicznej niezbędne do wykonania projektów przewidzianych umową nie zakończyły się pomyślnie dla powoda jako inwestora, poza uzgodnieniem technicznych warunków przyłączy wodnych, sanitarnych i energii elektrycznej. Miasto L. nie miało ustalonego terminu rozbudowy sieci dróg i pozostałej infrastruktury na tamtym terenie, zaś wybudowanie drogi ze spełnieniem wszelkich warunków wymaganych prawem (parametry techniczne, wymiary itp.) przez powoda było utrudnione z uwagi na warunki ukształtowania terenu (ciek wodny z jednej strony) i własność działek przez inne podmioty z drugiej. Wymagało to rozbudowy drogi. Działka drogowa nr (...) przed ewentualną rozbudową oznaczona na mapach stanowiła jedynie drogę jednokierunkową.

(...) sp. z o.o. w J. w dniu 21.10.2011 r. wystąpiła do Zarządu Dróg Miejskich w L. o wyrażenie ostatecznego stanowiska w sprawie dostępu do zespołu projektowanej zabudowy szeregowej w rejonie ulic (...) w L. do drogi publicznej, którą stanowi ul. (...) (dojazd sprzętu budowlanego oraz dla użytkowników osiedla).

W odpowiedzi z dnia 27.10.2011 r. Zarząd Dróg Miejskich przedstawił swoje stanowisko konieczności zaprojektowaniu skrzyżowania ul. (...) z (...) wraz ze sposobem zagospodarowania pasa drogowego i o oznaczonych rodzajach nawierzchni. Zaś tymczasowy dojazd na czas budowy miał się odbywać ul. (...), po uzyskaniu pozwolenia na dysponowanie terenem na cele budowlane.

Czynności związane z uzgodnieniami z określonymi organami administracji publicznej trwały od 2008 roku do 2012 r. Strony w sposób dorozumiany przedłużyły termin wykonania umowy, albowiem wykonanie części prac projektowych było uzależnione od dokonania uzgodnień w zakresie przyłączy wodnych i kanalizacyjnych oraz z Zarządem Dróg Miejskich i Miastem L. w zakresie dostępu do drogi publicznej (§ 6.2 i 9.2 umowy).

Pierwszy wniosek o pozwolenie na budowę został złożony przez (...) sp. z o.o. w J. w czerwcu 2011 r. - brak bliższych danych. Nie został on uwzględniony z uwagi na stanowisko wydziału o braku dostępu do drogi publicznej.

Dowód: zeznania świadków: A. D. (1) i L. W. (1) k. 199-204, wyjaśnienia stron k. 212-216, pismo (...) sp. z o.o. z dnia 21.10.2011 r. k. 146, odpowiedź z ZGM w L. k. 148,

W dniu 21.10.2011 r. wspólnicy spółki podjęli uchwałę o rozwiązaniu spółki Biuro (...) sp. z o. o. w J., skutkującą postawieniem jej w stan likwidacji. Funkcję likwidatora, uchwałą wspólników, objął dotychczasowy prezes zarządu M. W..

Dowód: akt notarialny – protokół z Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) sp. z o.o. w J. z załącznikami k. 71-73 i 74-83, odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS dot. (...) sp. z o.o. w J. k. 21-27.

W toku likwidacji pozwany jako likwidator wykonawcy dzieła pismem z dnia 05.01.2012 r. zwrócił się z prośbą o przeniesienie pozostałej do wykonania części umowy do (...) sp. z o.o. Biuro (...) w J., która była podwykonawcą etapu I i II umowy oraz oświadczył, że koszt realizacji III etapu nie ulegnie zmianie i wyniesie: 32.474,90 zł + 23 % vat, po uwzględnieniu kwoty netto ustalonego umownie wynagrodzenia: 46.000 zł oraz części zafakturowanej: 15.000 zł i kosztów materiałów i dokumentów niezbędnych do projektowania (1.474,90 zł).

W odpowiedzi na powyższe pismo powód w piśmie z dnia 07.02.2012 r. wyraził zgodę na przeniesienie pozostałej do wykonania części umowy na ten podmiot.

Pozwany, jako reprezentant likwidowanej spółki nie doprowadził do zawarcia na piśmie – zgodnie z wymogami art. 522 kc umowy o przeniesienie zobowiązania do wykonania pomiędzy (...) sp. z o.o. a (...) sp. z o.o.

Dowód: pismo (...) sp. z o.o. w J. w likwidacji z dnia 05.01.2012 r. k. 42, pismo powoda z dnia 07.02.2012 r. k. 43

Mimo nieskutecznego przeniesienia zobowiązania do wykonania spółka (...) sp. z o. o. w J.. Spółka ta podjęła działania celem wykonania zobowiązania. W tym zakresie został wykonany jeden indywidualny projekt segmentu mieszkalnego w zabudowie szeregowej i złożony jako element do wniosku o udzielenie pozwolenia budowę. Również w celu złożenia i występowania w postępowaniu administracyjnym w tym zakresie powód udzielił pełnomocnictwa L. W. (3) do reprezentowania go w tym postępowaniu.

Dowód: zeznania świadka L. W. (2) k. 202-204, pełnomocnictwo z dnia:10.01.2012 r. k. 172 koperta

Wniosek o wydanie pozwolenia na budowę został złożony w dniu 07.02.2012 r., jednak powód został wezwany do uzupełnienia braków formalnych wniosku m.in. poprzez przedstawienie oświadczenia o prawie do „dysponowania” nieruchomością na cele budowlane (...) obręb N. (działka drogowa) nie uzupełnił ich. Powód przedstawił dokumenty związane z prawem własności innych działek niż wyżej wymieniona. Z uwagi na powyższe wniosek o wydanie pozwolenia na budowę pozostawiono bez rozpoznania.

Dowód: dokumenty zgromadzone w aktach postępowania administracyjnego k. 172 koperta

W związku z wątpliwościami powoda, kto jest aktualnym wykonawcą umowy o dzieło, powód wystosował pismo z wezwaniem na spotkanie w dniu 21.03.2012 r. w jego siedzibie do: (...) sp. z o. o. w likwidacji z/s w J. oraz do (...) sp. z o. o. w J.. Do spotkania w dniu 21.03.2012 r. nie doszło.

Pozwany w piśmie z dnia 26.03.2012 r. wezwał powoda do zajęcia ostatecznego stanowiska czy umowa z dnia 20.02.2008 r. będzie realizowana na podstawie „porozumienia o jej przeniesieniu”.

Powód wyznaczył kolejny termin 29.03.2012 r. Na spotkaniu stawił się: powód i pozwany jako likwidator spółki (...) oraz A. D. (1), jako pracownik spółki (...). Obecni nie dokonali żadnych wiążących ustaleń. Powód złożył propozycję rozwiązania umowy za zwrotem uiszczonych świadczeń i rezygnacji z dalszych roszczeń, zaś pozwany wyraził (nie wprost) stanowisko, że wykonanie umowy zostało skutecznie przeniesione do spółki (...).

Dowód: wezwanie na spotkanie k. 44 i 45 wraz z dowodami nadani i doręczenia, pismo pozwanego z dnia 26.03.2012r. k. 46, protokół ze spotkania z oświadczeniami uczestników i lista obecnych k. 47 i 48-49 z załącznikiem w postaci pisma pozwanego z dnia 26.03..2012 r. k. 50.

W dalszej korespondencji kierowanej o (...) sp. z o. o. w likwidacji powód wzywał spółkę do przedstawienia dokumentu umowy przeniesienia zobowiązania do wykonania na spółkę (...) sp. z o. o. w J. w terminie do dnia 21.04.2012 r. pod rygorem odstąpienia od umowy i żądania zwrotu uiszczonego świadczenia, które na dzień 13.04.2012 r. miało stanowić kwotę około 60.000 zł. Pozwany wniósł o uwzględnienie w sprawozdaniu likwidacyjnym spółki powyższej kwoty lub do złożenia jej do depozytu sądowego.

Pozwany – jako likwidator odpowiadając na powyższe wezwanie przedstawił przebieg zdarzeń oraz wskazał, że przekazał całą dokumentację związaną z wykonaniem umowy do spółki (...) sp. z o. o. w J. i wyraził stanowisko, że żądania skierowane do (...) sp. z o.o. w likwidacji jej już nie dotyczą, bo obie strony „zaakceptowały warunki wzajemnych rozliczeń”. Wyraził ocenę, że powód zaniechał uzyskania pozwolenia na budowę i w związku z nieudanym przedsięwzięciem biznesowym podjął działania celem odzyskania poniesionych kosztów.

Dowód pisma z dni: 06.04.2012 r. i 13.04.2012 r. k. 59 i 51, pismo pozwanego z dnia 27.04.2012 r. z załączoną wcześniejszą korespondencją stron k. 52-58

Pismem z dnia 25.05.2012 r. powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy z dnia 20.02.2008 r. i zażądał zwrotu uiszczonych kwot w terminie do dnia 08.06.2012 r. i wskazania sposobu odbioru dokumentacji sporządzonej przez (...) sp. z o. o. w wykonaniu umowy. Powód zastrzegł możliwość dochodzenia dalszego odszkodowania.

Pozwany, nadal jako likwidator, przedstawił pozwanemu dotychczasową korespondencję, lecz nie poinformował o zakończeniu likwidacji spółki.

Dowód: odstąpienie od umowy wraz z dowodem nadania k. 60, pismo likwidatora z dnia 31.05.2012 r. k. 61-62

Wnioskiem z dnia 13.06.2012 r. powód wystąpił z wezwaniem do próby ugodowej. Wobec niestawiennictwa zezwanego (...) sp. z o.o. w J. do zawarcia ugody nie doszło.

Dowód: dokumenty w aktach sprawy V GCo 157/12

Postanowieniem sądu rejestrowego z dnia 29.06.2012 r. dokonano wykreślenia wpisu z rejestru przedsiębiorców KRS dotyczącego spółki Biuro (...) sp. z o.o. w J.. Postanowienie to uprawomocniło się 19.08.2012 r.

Dowód: ogłoszenie w Monitorze Sądowym i Gospodarczym nr (...) k. 68, postanowienie Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego k. 69-70

Pismem z dnia 28.08.2012 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty przed wytoczeniem niniejszego powództwa.

Dowód: wezwanie do zapłaty k. 84-86

W ramach likwidacji spółki (...) sp. z o.o. w J. likwidator przed zamknięciem likwidacji złożył wspólnikom sprawozdanie, w którym zawarł informację o przeniesieniu wszystkich umów do innych podmiotów gospodarczych oraz, że wypełniono zobowiązania i zaspokojono wszystkich znanych wierzycieli spółki. Wspólnicy uchwałami: zatwierdzili sprawozdanie finansowe za okres 01.01.2012 – 07.05.2012 r. oraz ustalili sposób pokrycia straty i wyznaczyli M. W. jako osobę, której zostaną przekazane dokumenty spółki i księgi handlowe.

Dowód: Protokół z ZW z dnia 08.05.2012 r. wraz z uchwałami k. 87, 89, 90, 91 wraz z zał. nr 1 k. 88,

Sąd zważył co następuje:

Roszczenie powoda zasługiwało na uwzględnienie w części, w zakresie w jakim umowa nie została wykonana przez Biuro (...) sp. z o.o. w J., jako wykonawcy umowy o dzieło.

Powód opierał swoje powództwo na zasadzie cywilnoprawnej odpowiedzialności likwidatora spółki cywilnej za przeprowadzenie likwidacji oraz na zasadzie art. 494 kc stanowiącego o obowiązku wzajemnego zwrotu świadczeń

każdej ze stron po odstąpieniu od umowy przez jedną z nich. Powód twierdził, że skutecznie odstąpił od umowy składając oświadczenie spółce (...) sp. z o.o. w likwidacji z uwagi na nieoddanie zamówionego dzieła po wezwaniu do jego zakończenia i wydania. Nadto skoro likwidator wiedząc o odstąpieniu od umowy nie powiadomił o tym współników ani nie zabezpieczył odpowiednich środków w toku likwidacji spółki na zabezpieczenie roszczeń powoda, to w tym zakresie ponosi odpowiedzialność wobec niego jako wierzyciela spółki.

Sąd po przeprowadzeniu postępowania dowodowego uznał, że pozwany jest odpowiedzialny za szkodę wobec powoda, jednak nie z racji odstąpienia od umowy przez zamawiającego, lecz w związku z nieskutecznością przeniesienia umowy na inny podmiot, nienależytym wykonaniem obowiązków likwidatora w sposób przez niego zawiniony.

Punktem wyjścia dla rozstrzygnięcia jest przepis art. 300 ksh, statuujący odpowiedzialność odszkodowawczą m.in. likwidatora spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Według jego treści osoby wymienione artykułach poprzedzających tj. 291-299 ksh m.in. likwidator odpowiada wobec osób trzecich za szkodę na zasadach ogólnych. Ogólna zasada odpowiedzialności za szkodę jest odpowiedzialnością opartą na zasadzie winy i opiera się na treści art. 415 kc. Przesłankami zatem odpowiedzialności likwidatora spółki z ograniczoną odpowiedzialnością są: szkoda, zawinione zachowanie oraz związek przyczynowy między szkodą a zachowaniem danej osoby. Przy czym według ogólnych zasad chodzi o winę w postaci: dolus (obejmującej zamiar bezpośredni) i culpa lata (niedbalstwo) oraz culpa levis (lekkomyślność) – vide „Zobowiązania. Zarys Wykładu” Witold Czahórski PWN 1995 r. str. 151.

/SZKODA/ W ocenie sądu powód wykazał istnienie po swojej stronie szkody polegającej na obiektywnej niemożności uzyskania pełnej dokumentacji projektowej co do pozostałych segmentów domów jednorodzinnych wraz z kosztorysami inwestorskimi i przedmiarami robót oraz istnienie podstaw do odstąpienia od umowy w tym zakresie. Bezsporne bowiem było, że (...) nie wykonała jedynie projekt jednego segmentu w zabudowie szeregowej z etapu III(1) harmonogramu umowy. Powód wykazał, że zachowanie pozwanego polegające na niezawarciu pisemnej umowy o przejęcie zobowiązania do wykonania przez spółkę (...) sp. z o.o. w J. w formie pisemnej, mimo zgody powoda w tym zakresie, uniemożliwiło powodowi domaganie się od tej spółki wykonania ww. dokumentacji projektowej oraz – w związku z ustaniem bytu prawnego spółki (...) sp. z o.o. również od tego podmiotu. Zatem szkoda odpowiada wysokości wynagrodzenia za tę część zadania, która nie została wykonana, co z kolei zostało ujęte w piśmie pozwanego z dnia 05.01.2012 r. (k. 42). Co najmniej bowiem taką kwotę powód musiałby uiścić na rzecz innego podmiotu celem uzupełnienia tej dokumentacji - 32.474,90 zł.

/ZWIAZEK PRZYCZYNOWY/ Zachodzi również zatem związek przyczynowy między szkodą a zawinionym zachowaniem pozwanego. Pozwany wykazał się bowiem niedbalstwem wobec likwidowanej spółki i jej wierzyciela, poprzez niezgodne z prawem przeprowadzenie likwidacji, z pominięciem prawidłowego przeniesienia obowiązków obligacyjnych spółki na inny podmiot.

Zgodnie bowiem z treścią art. 522 kc umowa o przejęcia długu (por. art. 519 § 2 kc) powinna być pod nieważnością zawarta na piśmie. To samo dotyczy zgody wierzyciela. Bezsporne było, że zgoda wierzyciela została wyrażona pisemnie (pismo powoda z dnia 07.02.2012 r.). nie było zatem żadnych przeszkód, aby pomiędzy spółkami (...) sp. z o.o. w J. i (...) sp. z o.o. w J. została zawarta na piśmie. Tym bardziej, że podmiot ten w tamtym czasie wyrażał wolę wykonania przedmiotowego zadania, faktycznie podjął się go, choć w ograniczonym zakresie oraz wystąpił o pozwolenie na budowę na podstawie udzielonego członkowi jej zarządu pełnomocnictwa. W takich okolicznościach bez znaczenia dla sprawy są podnoszone przez pozwanego przyczyny mające stanowić podstawę odstąpienia przez powoda od umowy (tj. rezygnacja przez powoda z realizacji inwestycji).

/WINA/ Jak wynika z treści dokumentów w postaci informacji o stanie sprawy i wezwania do wyrażania zgody na przeniesienie umowy pozwany podjął początkowo prawidłowe działania celem przeniesienia umowy do wykonania. Jednak poprzez zaniedbanie i niesprawdzenie prawidłowej formy takiego przeniesienia, z powodu braku odpowiedniej formy nie doszło do takiego skutku. Zatem pozwany dopuścił się niedbalstwa w wykonaniu swoich obowiązków jako likwidator. Obowiązek zakończenia interesów bieżących wynika bowiem z treści art. 282 § 1 ksh. Nawet przed złożeniem sprawozdania likwidacyjnego, gdy pozwany był wzywany do przedstawienia dokumentu z którego wynika

przeniesienie zobowiązania do spółki (...)(pisma z kwietnia 2012 r.), pozwany nie podjął działań celem zawarcia pisemnej umowy pomiędzy (...) i A.. Zatem podał nieprawdziwe dane w sprawozdaniu likwidacyjnym o przeniesieniu wszystkich umów do innych podmiotów. Z zawodowego charakteru działalności likwidatora wynika obowiązek dołożenia należytej staranności (por. art. 293 § 2 ksh). Brak rzetelnej informacji z kolei stanowić może podstawę do odpowiedzialności wobec współników (por. art. 300 ksh i art. 415 ksh).

Pozwany w pierwszym rzędzie podnosił zarzut przedawnienia roszczeń powoda opartych na umowie o dzieło z dnia 20.02.2008 r. oraz zarzut nieskuteczności i niezasadności odstąpienia od umowy.

Odnosnie zarzutu przedawnienia roszczeń powoda sąd uznał go za niezasadny w świetle zgromadzonego materiału dowodowego. Jak bowiem wynika z treści umowy o dzieło z dnia 20.02.2008 r., strony ustaliły 30 tygodniowy termin do zakończenia dzieła od dnia zawarcia umowy, przy czym wskazały również na możliwość jego zmiany w sytuacji rozszerzenia lub zmiany danych wyjściowych przez zamawiającego lub instytucje uzgadniające. Co prawda strony miały w takich sytuacjach dokonać „ponownych ustaleń” (por. § 6 ust. 2 umowy) i pisemnie pod rygorem ad probationem (§ 9 umowy), lecz skoro w stosunkach między przedsiębiorcami nie ma ta zasada zastosowania w postępowaniu procesowym (por. art. 74 § 3 kc), to z zeznań świadków L. W. oraz A. D. oraz korespondencji stron w okresie 2008 – 2012 r. wynika, że strony ustaliły w sposób dorozumiany termin wykonania dzieła z chwilą upływu czasu odpowiedniego dla rzeczywistego wykonania całości prac po uzyskaniu wszelkich uzgodnień umożliwiających ich wykonanie. Zatem elastyczne ustalenie terminu oddania dzieła, daje podstawy do przyjęcia, że skoro po czerwcu 2011 r. (pierwsza odmowa wydania pozwolenia na budowę) dokonano ostatecznych ustaleń co do dostępu projektowanego osiedla do drogi publicznej - jako ostatniego niezbędnego uzgodnienia, to okres kilkunastu tygodni od tego momentu jest czasem odpowiadającym realnym możliwościom wykonania dalszej części etapu III umowy. Termin 12 tygodni był bowiem przewidziany dla wykonania całego etapu III (por. harmonogram - zał nr 2 do umowy). Zatem w ocenie sądu termin oddania dzieła może być określony najwcześniej na 01.10.2011 r. Zaś dwuletni termin przedawnienia roszczeń z umowy o dzieło upłynął w dniu 01.10.2013 r. Oświadczenie o odstąpieniu, choć niezasadne (o czym poniżej) jako czynność zachowawcza została dokonana w terminie. Powództwo niniejsze zostało zaś wytoczone w 2012 r. w kontekście podstaw odpowiedzialności pozwanego należy mieć na względzie treść art. 442¹ kc, statuującego trzyletni (i dziesięcioletni) termin przedawnienia roszczeń odszkodowawczych opartych na przepisach o czynach niedozwolonych – art. 415 kc i następne. Mając na uwadze powyższe sąd ocenił, że z chwilą dowiedzenia się o wykreśleniu z KRS zlikwidowanej spółki powód powziął wiadomość o osobie odpowiedzialnej za szkodę, zaś o szkodzie miał wiedzę już wcześniej. Zatem nie był zasadny zarzut przedawnienia roszczenia.

Oświadczenie o odstąpieniu od umowy przez powoda było nieskuteczne.

Choć powód wezwał spółkę (...) sp. z o.o. w J. do wydania dokumentacji związanej z przejęciem zobowiązania do wykonania przez inny podmiot z zagrożeniem odstąpienia od umowy o dzieło – pismo z dnia 13.04.2012 r. i następnie oświadczeniem z dnia 25.05.2012 r. złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy w czasie istnienia spółki. Wobec bowiem rękopisów wiary publicznej wpisów w rejestrze przedsiębiorców (art. 15 ustawy z dnia 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym Dz.U. t.j. 2013.1203 ze zmianami) i dokonania wykreślenia spółki (...) po zakończeniu likwidacji w dniu 26.09.2012 r. bezpodstawny jest zarzut pozwanego, że oświadczenie powód złożył po terminie, to jest po podjęciu przez współników (...) sp. z o.o. w J. uchwały o zakończeniu likwidacji.

Nie zostały jednak wyczerpane przesłanki opisane w treści art. 491 § 1 kc powód nie wezwał bowiem (...) w likwidacji do wykonania umowy. Wezwanie dotyczyło przedstawienia dokumentu umowy zawartej w trybie art. 519 kc, nie dotyczyło zaś wykonania zadania z etapu III. Z tych względów sąd nie badał dalszych twierdzeń powoda o konieczności odstąpienia od umowy w całości. Na marginesie jedynie można wskazać, że powód nie wykazał, że dotychczasowa dokumentacja straciła na aktualności i nie mógłby wystąpić z wnioskiem o pozwolenie na budowę po zamówieniu wykonania projektów z etapu III innemu podmiotowi. Zatem okoliczność ta pozostała li tylko w sferze twierdzeń powoda.

Wezwanie do wykonania umowy z zagrożeniem odstąpienia od umowy i złożenie takiego oświadczenia co do całości lub części umowy w sytuacji nie zastosowania się przez spółkę (...) w likwidacji, stanowiłoby o zasadności i skuteczności tego oświadczenia. Wówczas bowiem cel umowy (sporządzenie dokumentacji projektowo-kosztorysowej) nie zostałby osiągnięty. Umowa o dzieło jest umowa rezultatu.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że jedynie kwota 32.474,90 zł stanowi szkodę powoda wywołaną zachowaniem pozwanego. Przy ustaleniu wysokości szkody sąd miał na względzie treść art. 322 kpc, uznając, że ściśle udowodnienie szkody jest utrudnione, a szkoda z pewnością wyraża się w wartości niewykonanego zadania, i zasądził odpowiednią sumę według swej oceny opartej w głównej mierze na niesporne okoliczności co do „wartości zadania pozostałego do wykonania”, co wynika z pisma pozwanego z dnia 05.01.2012 r.

Zatem wyrok zaoczny mógł być utrzymany w mocy co do tej kwoty, w pozostałym zaś zakresie wyrok zaoczny podlegał uchyleniu (żądanie przewyższające uznaną przez sąd kwotę), a powództwo oddaleniu.

Żądanie ustawowych odsetek zwłoki znajduje oparcie w treści art. 359 kc i art. 481 kc w zw. z art. 455 kc. sąd zasądził ustawowe odsetki zwłoki od dnia 09.06.2012 r., albowiem z dniem 08.06.2012 r. upłynął termin do zapłaty kwoty wskazanej w wezwaniu do zapłaty.

Powód wygrał sprawę w 55 %, (a pozwany w 45%) i w tej proporcji sąd utrzymał w mocy zasądzenie kosztów procesu z pkt II wyroku zaocznego. Sąd uznał, że pozwany nie może ponosić w całości kosztów rozprawy (tu: opłaty od sprzeciwu), albowiem jego niestawiennictwo było obiektywnie niezawinione - art. 348 kpc (opłata od sprzeciwu 1480 zł w 45% obciąża pozwanego = 666 zł) i w 45% należne są mu koszty zastępstwa procesowego tj. 1620 zł z 3.600 zł – pojedyncza stawka przy niniejszej wartości przedmiotu sporu) i 7,65 zł (45% z 17 zł tytułem opłaty skarbowej); łącznie 2.293,65 zł. Rozstrzygnięcie o kosztach rozprawy po wniesieniu sprzeciwu oparto na podstawie art. 100 kpc.